

Ali smo res toliko stari, kot smo zares?

Življenjska doba je iz leta v leto daljša. Menda nas je v Sloveniji več kot deset odstotkov starih nad 60 let. Vse dogajanje, ves ritem je osredotočen in prilagojen mlademu, aktivnemu človeku. Toda tu smo tudi ostareli, še smo živi in starost ni vedno samo žalostna.

Je že res, da ni mogoče ustaviti časa in bioloških in fizioloških sprememb, ki nastopijo z leti.

Pa ne samo stari, tudi mladi imajo težave in stokajo in se pritožujejo. Z leti nam postanejo naše bolezni in težave znane in domače, osvojimo jih kot slabo vreme, meglo in onesnaženost okolja.

Mladi so še bolj ranljivi in izpostavljeni. Stari smo premostili čas, ko so nas premetavala čustva, nič več ne trpimo zaradi ljubezni in ljubosumnosti. Umirjeno, odmaknjeno gledamo na naše drage, z odpuščajočim smehljajem na naše zakonske, življenjske spremljevalce, na okolje, na otroke in vnuke. Na mladino, na odrasle in stare, še starejše od nas. Nabrali smo življenjsko modrost in izkušnje – zaklad, ki ga nikomur ne moreš zapustiti, niti najljubšemu ne. Za toliko smo bogatejši od mladih.

Žalost in nesreča starosti je samo v tem, da si samemu sebi in drugim odveč, da nikomur nisi več potreben ne koristen.

Hudo je, če si star in osamljen. So pa tudi mladi, ki ne najdejo smisla življenja, ki ne poznajo zadovoljstva ob opravljenem delu, da o osamelosti niti ne govorimo.

Lepo se sliši, kakor pravijo Francozi starejšim: tretja starost. Za tretjo starost so ravno Francozi omogočili obiskovanje predavanj in tečajev na fakultetah, študij raznih ved, predvsem družboslovnih in socialnih, menijo, da prav na tem področju lahko starejši s svojimi izkušnjami še kaj prispevajo.

Tudi pri nas bi bile možnosti za starejše, kjer bi se lahko koristno uveljavili. Denimo:

- Mnogi bolniki v bolnišnicah so brez svojcev in bi bili veseli vsakega obiska in prijazne besede.

- V ustanovah so otroci brez staršev in bi z veseljem sprejeli »novega« dedka ali babico, ki bi jih kdaj obiskali, jih popeljali na sprehod in jim pripovedovali o svojem življenju, svoje spomine ali pravljice.

- Lahko bi obiskali družine zapornikov. Marsikatera med njimi bi potrebovala nasvet, pa tudi resnično pomoč. Če že govorimo o zapornikih, prenekateri med njimi nima nikogar, ki bi ga obiskal ali mu pisal.

- Morda bi eno samo toplo bodrilno pismo koga odvrnilo od povratništva.

Vse to bi bile lepe naloge za starejše. Številni med nami se ukvarjajo s čudovitimi konjički, ki bi jih lahko posredovali mlajšim, ki jih ne poznajo. V mislih imam mojo generacijo žena, ki je večča vezenja, pletenja, kvačkanja in še drugih ročnih del. Ali ne bi bilo prijetno, če bi se občasno okrog nas zbrale naše mlade sovrstnice in bi jih učile vezenja? V naših gospodinjstvih obstajajo stari, s

svinčnikom načečkani kuharski recepti naših babic. Vsi odlični, preizkušeni, pa tudi »stabilizacijski«, skromni recepti iz časa vojne, ko smo torte pekile iz krompirja in delale »kostanjevo pecivo« iz fižola. Vse to bi lahko posredovale mlajšim.

Med moškimi so šahisti, filatelisti, numizmatiki in kdo ve kaj še. Neizčrpna zakladnica za mlade in mlajše bi bila naša doživetja med vojno, iz partizanskih in aktivističnih časov, pa tudi naše življenje pred vojno, naši običaji, šege in navade. Naše znanje tujih jezikov bi lahko posredovale predšolskim otrokom med igro ali sprehodom.

Neštete možnosti nudi turizem: stari še poznamo naše mesto, našo Ljubljano. Poznali smo vrsto pomembnih mož polpreteklega dobe, uglednih kulturnikov. Kako bi bilo, če bi mlade popeljali kdaj na sprehod po Ljubljani in jim spotoma pripovedovali: ta hiša je to, tu je živel ta,

to je pomembno zaradi tega. Kaj, če bi mlade kdaj peljali v muzej, na razstavo, v gledališče, na koncert: pokazali bi jim našo kulturno dediščino, mi pa bi imeli spremljevalca, s katerim bi lahko delili vtise in doživetja. Uživanje raznih kulturnih dobrin in dogodkov, nekakšna »degustacija«, je prvenstvena pravica starejših, ki imamo čas. Številne možnosti ponujajo razne ljubiteljske dejavnosti: glasba, petje, pevski zbori, likovno izražanje pa zbirateljstvo, gojenje lončnic, vrtičkarstvo in še in še.

Koliko je mladih družin z otroki, ki zvečer nimajo varstva za najmlajše, pa bi radi šli v gledališče ali v kino. Večerno varstvo otroka, ki spi, res ni naporno in bi ga lahko sprejeli tudi starejši, če bi se našel kdo, ki bi ga organiziral!

So družine, ki ne morejo na dopust, ker nihče ne bo pazil in hranil kanarčka, papige ali mačke. Tudi to bi bila naloga za nas starejše, nam bi lažje zaupali ključ od stanovanja.

Kdaj pa kdaj ali celo vsakodnevno bi lahko peljali psa na sprehod, če je lastnik odsoten. Tak sprehod bi nedvomno bil koristen tudi za nas, ne samo za lastnika in za psa. Če imamo dvorišče, bi lahko celo sprejeli štirinožne prijatelje na varovanje, ko je družina odsotna. Sploh pa nam otroci in živali ne dovolijo zboleti in odnehati. Obratno pa, da se starejši osamljeni doma in v domovih ne bi počutili pozabljeni, bi lahko dali pobudo dijakom in študentom, da se »grede vnuke« in si izberejo nekoga, ki ga bodo obiskovali. Prepričana sem, da takšni obiski ne bi bili jalovi, da bi bili lahko v veselje in celo v korist obema, starčku in »vnuku«.

Zdelo bi se mi lepo in prav, pa ne samo v mednarodnem letu starejših. Čeprav smo sivolasi, sklerotični, polni revmatizma in drugih bolezni, radi živimo, se življenja oklepamo in se znamo veseliti tudi drobnih stvari. Od nas je odvisno, ali smo res toliko stari, kot smo zares.

Tudi jesen življenja je lahko prijetna in lepa...

ANAMARIJA CHOLEWA

DRUŠTVO UPOKOJENCEV KS KOLODVOR

Bolj prijetno v novem klubu

Ko se je krajevna skupnost Kolodvor preoblikovala in sta iz nje zrastle dve, Kolodvor in Josip Prašnikar, so se člani društva upokojencev odločili, da ostane društvo celovito, saj so ga ustanovili le malo prej. Od 1150 upokojencev jih je vključenih v društvo samo 339, pri čemer so ženske v veliki večini. Menda zato, ker grede žene raje na krajše izlete. Sorazmerno malo članov pa je tudi zato, ker je na terenu veliko upokojencev z visokimi pokojninami. Ti menijo, da v društvu nimajo nobene koristi. Res pa je, da tudi delo poverjeništev ni steklo, kot bi moralo.

Aktivisti društva upokojencev menijo, da bo zdaj, ko so dobili nove prostore za svoj klub, mnogo boljše. Stari prostori niso ustrezali namenu, saj so bili brez dnevne svetlobe in za prijazen klub vse prej kot primerni. Potem pa so se v krajevni skupnosti dogovorili za drugačno rešitev: civilna zaščita je v klubske prostore preselila svoje skladišče, spraznila pa staro hišico na dvorišču, kjer je tudi dvorana krajevne skupnosti. S tem so upokojenci dobili dva nepimerno boljša prostora. Svet krajevne skupnosti jim je dal dotacijo 20.000 dinarjev iz programskih sredstev, prispeval pa je tudi nekaj osnovnih sredstev kot inventar. Brž ko bo mogoče, se bodo prostori kluba priključili na toplovodno omrežje.

Klub ima dva prostora, odprt pa je v torek, sredo in četrtek dopoldne in popoldne. Za zdaj samo tri dni, dokler se člani ne privadijo novemu shajališču. Upokojenci se v klubu pogovarjajo, igrajo šah ali karte, sposodijo si knjige, žene pletejo. V klubskih prostorih je tudi manjši bife zaprtega tipa, kjer članom postrežejo s ka-

vico ali drugo pijačo. Če bodo v okviru zazidalnega načrta porušili barake na dvorišču, bodo zgradili tudi balinišče.

Dejavnost društva upokojencev KS Kolodvor je silno raznolika in privlačna za kar najširši krog upokojencev. V zadnjih letih so pripravili veliko dobro obiskanih krajskih in dajših izletov. Tako so se odpravili v Bazo 20, v Belo krajino (kar trikrat), skupaj z ZZB NOV na Bizeljsko pa na Urh in na Janče, na Gosposvetsko polje in v Lipico in gotovo smo še na kate-rega pozabili. Tudi letos si obetajo veliko izletov, ki so med članstvom, posebno med ženami, silno priljubljeni. Nameravajo ustanoviti svoj pevski zbor, ki bi nastopal na prireditvah v krajevni skupnosti.

Družbenopolitično so upokojenci močno delavni, saj jih je v delegacijah kar 30 odstotkov, društvo pa ima svojega predstav-

nika v predsedstvu SZDL in v koordinacijskem odboru za kadrovska vprašanja. Med poglavitne naloge v prihodnosti štejejo organizacijo pravne pomoči ter vzpostavitev mreže poverjenikov, da bi se upokojenci in člani društva med seboj bolje spoznali ter da bi jih pritegnili k sodelovanju.

Med težje probleme, za katere bodo skušali pridobiti pomoč širše družbene skupnosti, pa sodijo naravnost katastrofalne razmere, v katerih živijo tisti, ki imajo stanovanja 6. in 7. kategorije. Mnogi ne premorejo sredstev niti za kurjavo in našli so že primere, ko so se starčki grelji ob toploti dimnika ali žarnice ali prihajali na sedež krajevne skupnosti, da bi se pogreli.

Pa še to: društvo upokojencev KS Kolodvor obvešča člane, da je pobiranje članarine vsako 1. in 2. sredo v mesecu med 16. in 17. uro v klubu. V.K.

Upokojenci v KS Kolodvor v skromnih, a prijetnih novih prostorih.

Invalidski kotichek

Društvo invalidov občine Ljubljana Center lahko zagotovi invalidom prednost pri dobavi kuriva. Pogoj je redno članstvo v društvu. Naročila sprejemamo vsak ponedeljek od 16. do 18. ure v pisarni društva, Prijateljstva 13, vendar le do konca aprila!

Po predloženem letnem načrtu bomo tudi letos iz vsake krajevne skupnosti v večjem ali manjšem obsegu dotirali dvema invalidoma rekreativno zdravljenje ob morju ali v planinah.

Pogoji za predloge so zdravnikovo priporočilo, manjša plačilna sposobnost kandidata in redno članstvo.

Invalidi-vozniki motornih vozil, imetniki značk za prednost v prometu, naj ob podaljšanju vozniškega dovoljenja izkoristijo brezplačne zdravniške preglede v Zdravstvenem domu Center. Značko (karton) in izkaznico dobi z našim posredovanjem vsak naš redni član s stoodstotno invalidnostjo ali z več kot 60-odstotno okvaro na spodnjih okončinah.

Zbiramo prijave za enodnevne izlete, ki bodo ob zadostni prijavi potekali vsaj enkrat na mesec že od aprila dalje.

Rednim članom posredujemo pravno pomoč o invalidskih zadevah.

Odborom krajevnih poverjeništev bo letos dodeljen določen del finančnih sredstev za nekatere dejavnosti. Ta sredstva bodo na posebnem kontu našega računa in bodo črpana le s sklepi posameznega poverjeništv. Do še večje aktivnosti pa lahko pomagajo poverjeništvom same krajevne skupnosti s tem, da deponirajo nekaj finančnih sredstev na posebni konto našega tekočega računa: Društvo invalidov Ljubljana Center, Prijateljstva 13, št.: 50100-678-46439. S tem pa družbeno odgovornost finančnega poslovanja prevzame osrednje občinsko društvo.

DRUŠTVO INVALIDOV
OBČINE LJUBLJANA CENTER